

GRADAIM

GNÓ NA hÉIREANN

2021/2022

Glór
na nGael

An Ghaeilge a chur chun tosaigh sa ghnó

Foras na Gaeilge

An raibh fhios agat...

39.8%

Tá breis agus 1.7 milliún duine, nó 39.8% den daonra ó dheas, a deir go bhfuil Gaeilge acu de réir figiúirí an daonáirimh 2016

76%

Tá 76% den daonra ó thuaidh ar son nó go láidir ar son táirge a úsáideann an Ghaeilge a cheannach sa todhchaí, de réir Amárach Research 2014

Focal ón gCeannasaí

Bunaíodh GRADAIM Gnó na hÉireann chun comhlachtaí a chur ar an eolas faoin luach trádála a bhaineann le húsáid an dá theanga, sa mhargaíocht, ar chomharthaíocht agus sa chumarsáid scríofa agus béil.

Is treochlár é GRADAIM do na comhlachtaí sin gur spéis leo tús a chur le húsáid an dátheangachais lena gcliaint, bíodh sé go laethúil nó go tráthrialta. Is cuma cén leibhéal ar mhaith leat a bhaint amach, beidh cúnamh ar fáil duit ó do choiste Gaeilge áitiúil nó ó Ghlór na nGael.

Tá an pobal ag dul i dtraithí ar an ilteangachas le blianta beaga anuas agus áit éigin taobh istigh den ilteangachas sin tá siad ag lorg radharc ar a dteanga féin, an Ghaeilge. Tá a fhios againn ó thaighde reatha a rinne Amárach Research i gcomhpháirt le Glór na nGael gur amhlaidh atá cúrsaí inniu.

Mar shampla, seo léargas ar mheon an phobail nuair a chuir Amárach Research an cheist seo a leanas: -

“Ba mhaith liom níos mó comharthaíocht Ghaeilge a fheiceáil i siopaí”

Seo a leanas na torthaí;

- **Poblacht na hÉireann 76% (ar a son nó neodrach)**
- **Pobal ó Thuaidh 53% (ar a son nó neodrach)**
- **Ceantair Ghaeltachta 85% (ar a son nó ar a son go láidir)**

Ba mhaith liom mo bhúiochas a ghabháil leis an heagraíochtaí seo a leanas as an ionchur a bhí acu i bhforbairt straitéise don réimse ghnó agus i bhforbairt na scéime seo: Foras na Gaeilge, Údarás na Gaeltachta, Gnó Mhaigh Eo, Comhairle Cathrach Bhéal Feirste, Gaillimh le Gaeilge, Gael Taca, Comhairle Contae Chiarraí, Dún Garbhán le Gaeilge, Lónra Leitir Cheannainn, An Clár as Gaeilge agus Muintir Chrónáin.

Guím gach rath ar na comhlachtaí agus iad ag triail ar na haitheantais seo. Tá mé ag súil le neart aitheantais GRADAIM a fheiceáil lasmuigh de shiopaí/chomhlachtaí sna blianta romhainn.

Lorcán Mac Gabhann
Ceannasaí, Glór na nGael

Cad é GRADAIM?

“ Is scéim aitheantais í GRADAIM do ghnólachtaí atá ag úsáid na Gaeilge mar chuid den ghnó, nó atá ag cur seirbhíse trí Ghaeilge ar fáil dá gcustaiméirí. ”

Tá GRADAIM dírithe ar gach chineál gnó

- Miondíoltóirí
- Mórdhíoltóirí
- Gnónna tráchtála stáit, agus
- Carthanachtaí

Déanfar trí chatagóir gníomhaíochtaí a thomhas sa phróiseas measúnaithe, mar seo a leanas;

1. Comharthaíocht

Comharthaíocht lasmuigh agus laistigh, buan nó sealadach, comharthaíocht eolais agus comharthaíocht d'earraí ar díol, do sheirbhísí, do threoracha.

2. Brandáil agus Margaíocht

Ainmneacha gnó nó tairgíochta, fógraíocht, stáiseanóireacht, na meáin shóisialta agus suíomh gréasáin.

3. Seirbhís Ghaeilge do Chustaiméirí & Cliant

Baill foirne aitheanta le Gaeilge, seirbhís ghutháin, tacaíocht don fhoireann a gcumas Gaeilge a fheabhsú.

Mar a bhronnfar gradaim

Bronnfar trí leibhéal gradam ar rannpháirtithe, de réir mar a bhaineann na gnólachtaí spriocanna gníomhaíochta amach thar thréimhse ama, mar seo a leanas;

Ní bheidh aon táillí i gceist agus cláróidh gnólachtaí tríd na grúpaí pobail Gaeilge atá cláraithe agus faofa ag Glór na nGael le craobhacha áitiúla de Gradaim a reáchtáil.

Gradam Cré-umha

35%

bainte amach ón liosta gníomh

Gradam Airgid

55%

bainte amach ón liosta gníomh

Gradam Óir

ós cionn

80%

bainte amach ón liosta gníomh

An rud atá i gceist leis an Ghradam ná leac (nó suaitheantas) a chuirfidh Glór na nGael ar fáil, a chrochfar (ar chostas an ghnó nó an coiste áitiúil) lasmuigh den ghnólacht nó in áit sofheicthe laistigh den ghnólacht. Dearbhóidh an leac (an Gradam) an leibhéal, (cré-umha, airgead nó ór) an bhliain agus an rannóg.

Mairfidh an Gradam trí bliana agus beidh ar ghnólacht iontráil nua a dhéanamh le gradam cothrom le dáta a bhaint amach. Is féidir le gnólachtaí ardú céime a bhaint amach laistigh den thréimhse trí bliana ach líon na ngníomhaíochtaí a mhéadú.

Is féidir le gnólachtaí clárú chun dul faoi mholtóireacht in aon rannóg amháin, dhá cheann nó an trí rannóg agus bronnfar gradaim (cré-umha, airgead, ór nó gradam ar bith) de réir mar is cúí san rannóga sin.

Déanfar measúnú do na gradaim mar a leanas:

Cré-umha

Le gradam cré-umha a bhaint amach líonfaidh gnólachtaí foirm féinmheasúnaithe isteach ina mbeidh réimse gníomhaíochtaí. Nuair atá marc 35% bainte amach déanfaidh an coiste pobail Gaeilge áitiúil, atá cláraithe le Glór na nGael, an liosta agus marc a fhaomhadh. Bronnfar na gradaim chré-umha ag searmanas uair sa bhliain.

Airgead

Le gradam airgid a bhaint amach líonfaidh gnólachtaí foirm taifead isteach. Déanfaidh coiste pobail Gaeilge áitiúil, atá cláraithe le Glór na nGael, an liosta a chinntiú agus má tá 55% bainte amach seolfaidh an coiste ainmniúchán don ghnólacht ar aghaidh do mheasúnú neamhspleách, le foireann neamhspleách ceaptha ag Glór na nGael. Bronnfar na gradaim airgid ag searmanas uair sa bhliain.

Ór

Le gradam ór a bhaint amach líonfaidh gnólachtaí foirm taifead isteach. Déanfaidh coiste pobail Gaeilge áitiúil, atá cláraithe le Glór na nGael, an liosta a chinntiú agus má tá an 80% bainte amach seolfaidh an coiste ainmniúchán don ghnólacht ar aghaidh do mheasúnú neamhspleách, le foireann neamhspleách ceaptha ag Glór na nGael. Bronnfar na gradaim óir ag searmanas uair sa bhliain.

Bí i dteagmháil linn

Is foinse é an treoirleabhar seo do ghnólachtaí le theacht ar eolas practiciúil le níos mó seirbhísí a chur ar fáil trí Ghaeilge. Tá eolas úsáideach le léamh ann a thabharfaidh cúnamh duit an Ghaeilge a chur chun cinn mar chuid de sheirbhísí an ghnó.

Gheobhaidh tú nascanna chuig foinsí cuiditheachta Gaeilge ann freisin, móide eolas ginearálta ar chonas tabhairt faoi réimsí áirithe.

Má tá aon cheist nó tuairimí agat maidir leis an treoirleabhar seo nó le GRADAIM Gnó na hÉireann, bí i dteagmháil linn:

Glór na nGael
Ráth Chairn
Baile Átha Buí
Co. na Mí

+353 46 943 0974

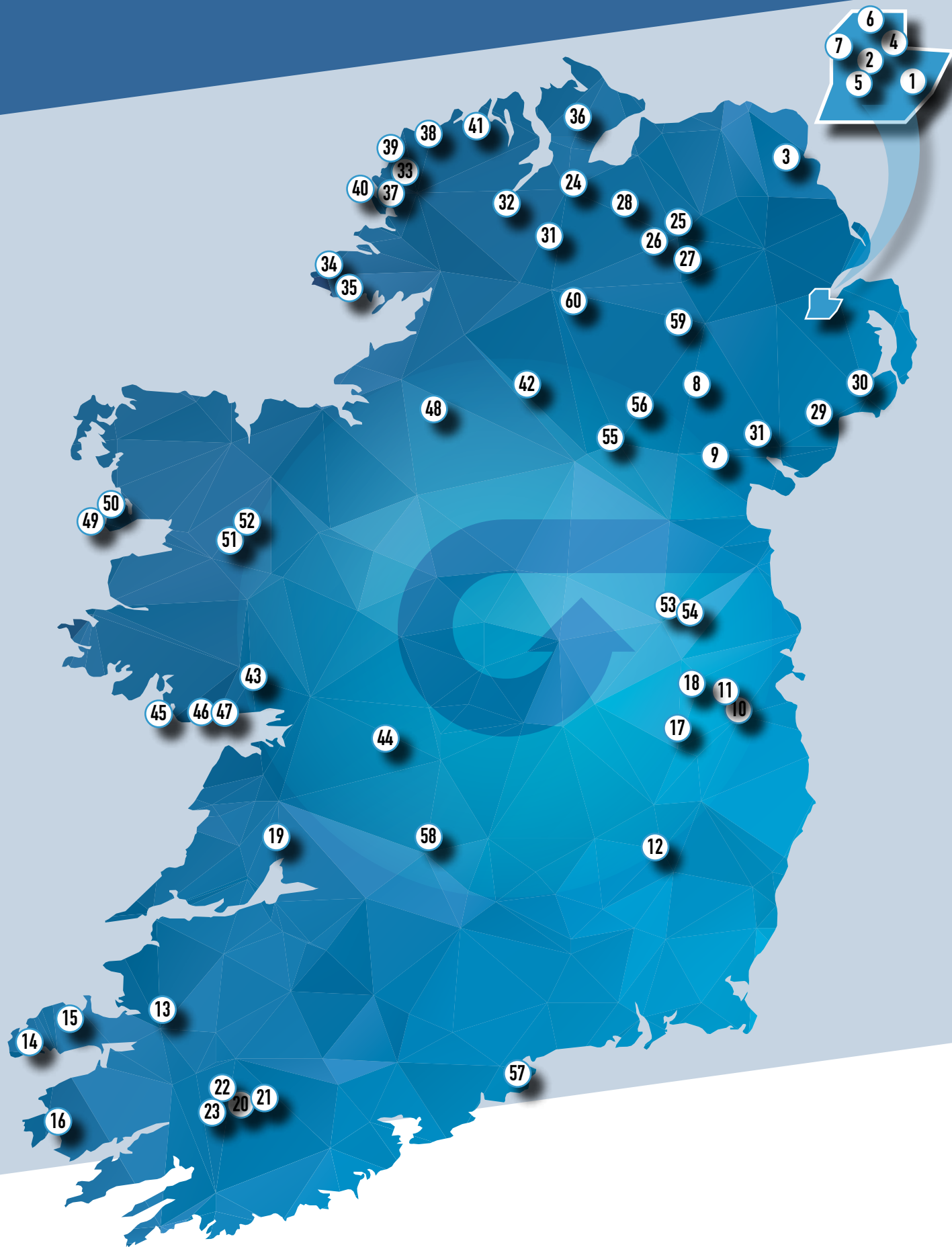
gno@glornangael.ie

www.gradaim.ie

Grúpaí Pobail atá Páirteach

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
1.	Aontroim	An Droichead	Pól Deeds	pol@androichead.com
2.	Aontroim	Cultúrlann Mac Adam Ó Fiaich	Gráinne Ní Ghilín	grainne@culturlann.ie
3.	Aontroim	Gaeil na nGlinntí	Máirtín Mac Ailín	dubhdoite@gmail.com
4.	Aontroim	Cumann Cultúrtha Mhic Reachtain	Ferdia Mac Carsún & Dathí Mac Uait	eolas@mhicreachtain.com
5.	Aontroim	Ionad Uíbh Eachach	Sinéad McConnell & Brian Mac An tSionnaigh	bainisteoir@ionadue.org cultur@ionadue.org
6.	Aontroim	Croí Éanna	Joanne Kinnear	eolas@croieanna.com
7.	Aontroim	Glór na Móna	Gearóidín Nic Cathmhaoil	oifig@glornamona.com
8.	Ard Mhacha	Cairde Teo.	Tiarnán Mac Gabhann	eolas@cairdeteo.com
9.	Ard Mhacha	Gaelphobal Ard Mhacha Theas	Barra Ó Muirí	barraomuiri@gmail.com
10.	Baile Átha Cliath	Gaelphobal Thamhlachta & an caifé 'Aon Scéal?'	Pól Ó Meadhra	pobalnagaeilge@gmail.com
11.	Baile Átha Cliath	Muintir Chrónáin	Brian Ó Gaibhín	brian@araschronain.ie
12.	Ceatharlach	Glór Cheatharlach	Emma Uí Bhroin & Bríde de Róiste	emma@glorcheatharlach.ie bridederoiste@gmail.com
13.	Ciarraí	Trá Lí le Gaeilge	Aoife Ní Chonchúir	anic@kerryetb.ie
14.	Ciarraí	Comharchumann Forbartha Chorca Dhuibhne	John Prendergast	j.prendergast@cfcd.ie
15.	Ciarraí	Coiste Glór na nGael Chlochán Bhreanainn	Máire Áine Uí Mhurchú	maireainem@yahoo.ie
16.	Ciarraí	Comhchoiste Ghaeltacht Uíbh Ráthaigh	Áine Uí Bheoláin	aine@comhchoiste.ie
17.	Cill Dara	Cill Dara le Gaeilge	Daithí de Faoite	eolas@cilldaralegaeilge.ie
18.	Cill Dara	Gaeilge Nuada	Póla Ní Chinnsealaigh	gaeilgenuada1@gmail.com
19.	Clár	An Clár As Gaeilge	Marc Mac an Adhastair	anclarasgaeilge@gmail.com
20.	Corcaigh	Comharchumann Forbartha Mhúscraí	Caroline Nolan	eolas@cfmteo.com
21.	Corcaigh	Oifigeach Pleanála Teanga Muscraí	Liadh Ní Riada	opt@muscraí.org

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
22.	Corcaigh	Comhaltas Chosanta Chúil Aodha	Concubhar Ó Liatháin	concubhar.oliathain@gmail.com
23.	Corcaigh	Coiste Forbartha Béal Átha an Ghaorthaidh	Tadhg Ó Duinnín	bealathaabu@gmail.com
24.	Doire	Cultúrlann Uí Chanáin	Pádraig Mac Congáil	eolas@culturlann.org
25.	Doire	Coiste Forbartha Charn Tóchair	Leonne Ní Loingsigh	leonne.niloinsigh@ancarn.org
26.	Doire	Glór na Speiríní	Conchur Ó Muirí	conchurglor@gmail.com
27.	Doire	Glór Mhachaire Fíolta	Siobhán Clarke	siobhan2211@yahoo.co.uk
28.	Doire	Glór Dhún Geimhin	Caitlín Ní Cheallaigh	nicheallaighcait@gmail.com
29.	Dún (An)	Glór Uachtar Tíre	Emer O'Hagan	gloruachtartire@hotmail.co.uk
30.	Dún (An)	Cumann Gaelach Leath Chathail	Caitlín Ní Chearúlláin	eolas@leathchathail.ie
31.	Dún (An)	Gaeláras Mhic Ardghail	Séamas Mac Dhaibhéid	gaelarasmhicardghail@gmail.com
32.	Dún na nGall	Líonra Leitir Ceanainn	Bairbre Uí Chathail	bairbre.cpt@lionralc.ie
33.	Dún na nGall	Áislann Rann na Feirste	Eimear Nic Gairbheith	aislannnaf@gmail.com
34.	Dún na nGall	Lár Chomhairle Paróiste Ghleann Cholm Cille	Donna Ní Ghallchobhair	oifiglcpg@gmail.com
35.	Dún na nGall	Béal an Phobail (LPT Chill Chartha, Ard a Rátha, Gleann Cholm Cille)	Aisling Ní Churraighín	bealanphobail@gmail.com
36.	Dún na nGall	Glór Inis Eoghain	Stiofán Ó Dochartaigh	gloriniseoghain@gmail.com
37.	Dún na nGall	Pleanáil Teanga na Rosann	Mary O'Brein	maryoptnarosann@gmail.com
38.	Dún na nGall	MPT Iarthuaisceart Dhún na nGall	Dónall Ó Cnáimhsí	donocn@gmail.com
39.	Dún na nGall	Coiste Forbartha Dhobhair Teo - Ionad Naomh Pádraig	Máire Uí Chomhaill	ionadnp@gmail.com
40.	Dún na nGall	Coiste Stiúrtha Pleanála Teanga Árainn Mhór	Fiona Ní Ghloinn	ptarainnmhor@gmail.com
41.	Dún na nGall	LPT Thuaisceart Dhún na nGall	Oisín Mac Eo	oisinmaceo@hotmail.com

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
42.	Fear Manach	Tús Nua	Paud Ó Maolagáin	tusnua.fearmanach@hotmail.com
43.	Gaillimh	Gaeilge Mhaigh Cuilinn	Andrea Tighe	gaeilgemhaighcuilinn@gmail.com
44.	Gaillimh	Glór Locha Riach	Alí Mac Aindreasa	eolas@bailelochriach.ie
45.	Gaillimh	Comharchumann Mhic Dara	Seán Ó Domhnaill	seancccr@gmail.com
46.	Gaillimh	Fóram Chois Fharraige um Pleanáil Teanga	Katie Ní Loingsigh & Aoife Ní Chonghaile	optchoisfharraige@gmail.com
47.	Gaillimh	Cumann Forbartha Chois Fharraige	Donncha Ó hÉalaithe	cumannforbartha@gmail.com
48.	Liatroim	Glór Gleannta Liatroma	Rossa Ó Snodaigh	glórmangleannta@gmail.com
49.	Maigh Eo	Comhlacht Forbartha Áitiúil Acla	Máire Mhic Lochlainn	maire@acaill.com
50.	Maigh Eo	Muintir a' Chorrain Teo	Majella Uí Ghallachobhair	muintirachorrain@gmail.com
51.	Maigh Eo	Gnó Mhaigh Eo	Niamh de Búrca	niamh@gnomhaigheo.ie
52.	Maigh Eo	Togra Mhaigh Eo de Chonradh na Gaeilge	Brídín Ní Cheallaigh	eolas@conradhmhaigheo.ie
53.	Mí (na)	Comharchumann Ráth Chairn	Brídóg Ní Chonaire	bainisteoirccrc@gmail.com
54.	Mí (na)	Coiste Pleanála Teanga Ghaeltacht na Mí	Hannah Ní Bhaoill	gaeltachtnami@gmail.com
55.	Muineachán	Lios Darach le Gaeilge	Brian Mac Uaid	liosdarach@gmail.com
56.	Muineachán	Muineachán le Gaeilge	Nollaig Mag Giolla Thuile	nollaig@mlg.ie
57.	Port Láirge	Comhlucht Forbartha na nDéise	Conor Mc Guinness	cfdeise@gmail.com
58.	Tiobraid Árann	Conradh na Gaeilge an tAonach	Kirsty Uí Riain	cnagantaonach@gmail.com
59.	Tír Eoghain	Cairde Uí Néill	Damian Ó Néill	cairdeuineill@hotmail.com
60.	Tír Eoghain	Pobal ar a'n Iúl	Ciarán Mag Uidhir	oifigeach@pobalaraniul.com
61.	Tír Eoghain	Gaelphobal an tSratha Báin	Seán Mór Ó Daimhin	sean_mor@outlook.ie

1. Comharthaíocht

Comharthaíocht – Córas Scórála

Iomlán marcanna - 200

Ceisteanna Ginearálta

50

1. An bhfuil an chomharthaíocht as Gaeilge nó dátheangach? 10
2. An bhfuil méid an chló Gaeilge mar an gcéanna leis an chló Béarla? 10
3. An bhfuil an cló agus stíl chéanna in úsáid don dá theanga? 10
4. An bhfuil an Ghaeilge cruinn? 10
5. Conas a chintíonn tú go bhfuil an Ghaeilge cruinn? 10

Comharthaíocht sheachtrach, aghaidh an tsiopa, feithiclí srl.

50

6. Cén céatadán comharthaíochta Ghaeilge atá ann i gcomparáid leis an Bhéarla?
25%; 50; 75% 100% (7.5, 15, 22.5, 30) 30
7. An bhfuil níos mó ná ainm an chomhlachta ar an chomhartha? 10
8. An mbíonn comharthaíocht ócáideach in úsáid chomh maith? 10

Laistigh den Gnó

50

9. Cén céatadán comharthaíochta Ghaeilge atá ann i gcomparáid leis an Bhéarla?
25%; 50%; 75%; 100% (7.5, 15, 22.5, 30) 30
10. An bhfuil na comharthaí déanta don ghnó féin, eg, sainchomharthaíocht in úsáid do earraí/seirbhísí éagsúla? 10
11. An bhfuil comharthaí ó Fhoras na Gaeilge (nó eile) in úsáid mar shampla, cinn coitianta comónta tríd an ghnó? 10

Dearadh & Cruthaitheacht

50

12. An bhfuil na comharthaí cruthaitheach, snasta agus tarraingteach? Mar shampla, an mbaintear úsáid as seanfhocail nó imeartas focal eile? 30
13. Ar baineadh úsáid as ábhar d'ard-chaighdeán agus an comhartha á dhéanamh? 20
14. An bhfuil an comhartha ábhartha do shuíomh na cuideachta? 20

2. Ábhair Mhargaíochta & Brandáil

Ábhair Mhargaíochta & Brandáil – Córas Scórála

Iomlán marcanna - 200

Ainm/Branda

60

1. An bhfuil ainm an bhranda/na n-earraí/na seirbhísí trí Ghaeilge nó dátheangach?	10
2. An bhfuil méid an chló Gaeilge mar an gcéanna leis an chló Béarla?	10
3. An bhfuil an cló agus stíl céanna in úsáid don dá theanga?	10
4. An bhfuil an Ghaeilge cruinn?	10
5. Conas a chintíonn tú go bhfuil an Ghaeilge cruinn?	10
6. An bhfuil an brandáil Ghaeilge cruthaitheach, snasta agus tarraingteach?
Mar shampla, an mbaintear úsáid as seanfhocail nó imeartas focal eile?	10

Na hÁbhair Ghnó

140

(samplaí d'ábhair ghnó a bhféadfadh gnónna iad a úsáid)

7. An bhfuil cártaí gnó Gaeilge ag an chomhlacht?	
8. An bhfuil stáiseanóireacht trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?	
9. An bhfuil láithreán meáin shóisialta trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?	
10. An bhfuil suíomh gréasáin Gaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?	
11. An bhfuil fógraíocht trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?	
12. An bhfuil bróisiúir trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?	
13. An bhfuil éide oibre trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?	
14. An ndéantar fógraí raidió/teilifíse/meáin shóisialta/meáin chló trí Ghaeilge/dátheangach?	
15. Eile?	

3. Seirbhís Labhartha Ghaeilge don Chustaiméir

Seirbhís Labhartha Ghaeilge don Chustaiméir – Córas Scórála

lomlán marcanna - 200

Foireann le Gaeilge aitheanta agus ar fáil

160

1. Cé mhéad duine ar an bhfoireann atá sásta seirbhís Ghaeilge a chur ar fáil do chustaiméirí? 25% (15) 50% (30) 75% (45) 100% (60) 60
2. Sa chás nach bhfuil Gaeilge líofa ag ball foirne (nó custaiméir) an mbaintear úsáid as frásaí Gaeilge, ar nós, slán leat, fáilte romhat, go raibh maith agat, srl.? 10
3. An mbíonn an fhoireann ag labhairt Gaeilge ‘ar dtús’ le custaiméirí? 20
4. An bhfuil seirbhís ghutháin ar fáil trí Ghaeilge? 20
5. An bhfuil seirbhís chomhfhreagras ar fáil trí Ghaeilge? 20
6. Conas a aithníonn an custaiméir go bhfuil an tseirbhís ar fáil?
 - a. An bhfuil comhartha a chuireann le fios go bhfuil seirbhísí Gaeilge ar fáil sa ghnó? 15
 - b. An bhfuil suaitheantas ar éide na foirne atá sásta Gaeilge a labhairt? 15

Cur chun cinn na seirbhíse labhartha

40

7. An bhfuil spreagadh ar bith ann don fhoireann Gaeilge a fhoghlaim nó a fheabhsú?
 - a. Ranganna inseirbhíse 20
 - b. Tacaíocht le táillí ranganna 20

Rannóg 1 & 2 Comharthaíocht Ábhair Mhargaíochta & Brandáil

www.freagra.net

Seirbhísí Aistriúcháin saor in aisce. Is líne chabhrach seirbhís aistriúcháin saor in aisce é Freagra le haghaidh freagra tapa a fháil ar cheisteanna faoi gach gné den Ghaeilge. Thig glaoch, téacs nó ríomhphoist a sheoladh chuig: 087 7935913 | freagra@ling.ie

Aistritheoirí

Déanann Foras na Gaeilge maoirsiú ar An Séala Creidiúnaithe d'Aistritheoirí. Is cáilíocht ghairmiúil í seo d'aistritheoirí agus Gaeilge a fheidhmíonn mar dhearbhu i leith caighdeán oibre an aistritheora. Tá liosta ar fáil [anseo](#)

Scéim Tacaíochta Gnó

Tá maoiniú meaitseála 50:50 ag Foras na Gaeilge d'fhiontair thráchtála (nó aon fhiontar nach dtiteann faoi théarmaí Acht na dTeangacha Oifigiúil 2003). Is é an t-uasmhéid atá ar fáil faoin scéim seo ná €3,000/£2,700. Tuilleadh eolais [anseo](#)

Acmhainní gnó Fhoras na Gaeilge

Acmhainní atá ar fáil saor in aisce ó Fhoras na Gaeilge [anseo](#)

Billeoga Deachleachtas - Comharthaíocht agus Pacáistíocht.

Tá dhá bhilleog ag Foras na Gaeilge le treoir ar an gcleachtas is fearr i dtaobh úsáid an dá theanga ar [chomharthaíocht](#) agus ar [phacáistíocht](#).

Billeog Deachleachtas Comharthaíochta

Tá bileog clóite ag Bwrdd yr Iaith Gymraeg ar deachleachtas comharthaíochta ar fáil [anseo](#)

Rannóg 3 Seirbhís Labhartha Ghaeilge don Chustaiméir

Suaithentais Fhoras na Gaeilge

Tá suaithentais ar fáil saor in aisce ó Fhoras na Gaeilge, "Tá Gaeilge agam" agus "Tá Cúpla Focal" agam. Tá siad ar fáil [anseo](#)

An Fáinne

Tugann An Fáinne cumas Gaeilge an té atá á chaitheamh le fios agus go bhfuil sé/sí toilteanach í a labhairt. Tá trí leibhéal ar fáil: Fáinne Óir - a chuireann líofacht in iúl Fáinne Airgid - don duine le cumas bunúsach sa Ghaeilge Cúpla Focal - don duine le cúpla focal

Scéim Tacaíochta Gnó

Tá maoiniú meaitseála 50:50 ag Foras na Gaeilge d'fhiontair thráchtála (nó aon fhiontar nach dtiteann faoi théarmaí Acht na dTeangacha Oifigiúil 2003). Is é an t-uasmhéid atá ar fáil faoin scéim seo ná €3,000/£2,700. Tuilleadh eolais [anseo](#)

Foclóirí agus Téarmaíocht

Foclóirí

Teanglann.ie

Ar an suíomh seo, tá leaganacha inchuardaithe leictreonacha de English-Irish Dictionary (de Bhaldraithe, 1959) agus de Foclóir Gaeilge-Béarla (Ó Dónaill, 1977), an dá fhoclóir atá mar phríomhfhoinsí tagartha ag pobal na teanga le breis is caoga bliain.

Bunachar Foghraíochta

Sa Bhunachar Foghraíochta tá comhaid fuaimne ar fáil inar féidir focail a chloisteáil i ngach ceann de na trí mhórchanúint: canúint Chonnacht, canúint Uladh agus canúint na Mumhan.

PotaFocal

Foclóir Neamhspleách Gaeilge.

Foclóir.ie

Foclóir Nua Béarla-Gaeilge Fhoras na Gaeilge.

Foclóirí Speisialaithe

Lámhleabhar Miondíola

Téarmaí Gaeilge sa tionscal miondíola, foilsithe ag Foras na Gaeilge.

Lámhleabhar Bia & Dí

Lámhleabhar foilsithe ag Foras na Gaeilge dírithe ar an earnáil bia & dí

Gluaiseanna

Téarma.ie

An Bunachar Náisiúnta Téarmaíochta don Ghaeilge.

Name Your Place Booklet

Is áis bhunúsach é an leabhrán seo a sholáthraíonn logainmneacha agus comhairle i dtaobh ainmiú eastáit tithíochta nó forbairtí eile i nGaeilge.

Frásleabhar Ragnallach

Tá neart frásaí cuidiúil le húsáid i ngnóanna éagsula sa frásleabhar Gaeilge seo ó Fhéile Ealaíon Ragnallach le cabhair ó ghrúpa comhrá Gaeilge atá lonnaithe sa cheantar, Cabairí.

Fáiltiú & Comharthaíocht

Frásaí agus téarmaí úsáideacha gur féidir a úsáid i gcomhfhreagras nó i gcomhrá ag déanamh do ghnó trí Ghaeilge:

Gaelchultúr

Gailimh le Gaeilge

Leideanna

Aistriúchán

www.freagra.net

Seirbhísí Aistriúcháin saor in aisce. Is líne chabhrach seirbhís aistriúcháin saor in aisce é Freagra le haghaidh freagra tapa a fháil ar cheisteanna faoi gach gné den Ghaeilge. Thig glaoch, téacs nó ríomhphoist a sheoladh chuig: 087 7935913 | freagra@ling.ie

Aistritheoirí

Déanann Foras na Gaeilge maoirsiú ar An Séala Creidiúnaithe d'Aistritheoirí. Is cáilíocht ghairmiúil í seo d'aistritheoirí agus Gaeilge a fheidhmíonn mar dhearbhu i leith caighdeán oibre an aistritheora. Tá liosta ar fáil [anseo](#)

Físeáin

Físeáin Ghlór na nGael

Tá sraith físeán ag Glór na nGael ar an ngnó – tá teacht orthú anseo:

Físeán 1

Físeán 2

Físeáin Fhoras na Gaeilge

Tá sraith físeán ag Foras na Gaeilge ar ghnó le Gaeilge – tá teacht orthú anseo:

Físeáin Fhoras na Gaeilge

Físeáin Údarás na Gaeltachta

Tá sraith físeán ag Údarás na Gaeltachta ar ghnó le Gaeilge – tá teacht orthú anseo:

Físeáin Údarás na Gaeltachta

Dea-Chleachtas

Eolaire Gnó Chonradh na Gaeilge

Tá eolaire gnó ag Conradh na Gaeilge, déanann siad áird a tharraingt ar gnó difriúl gach seachtain. Cláraigh anseo

Céimeanna Ginearálta Gnó ó

Gaillimh le Gaeilge.

Tá céimeanna ginearálta curtha le chéile ag Gaillimh le Gaeilge mar threoir do chomhlachtaí gur mhaith leo dul i dtreo an dátheangachas

Gnó le Gaeilge

Dearadh

Billeog Deachleachtas Comharthaíochta

Tá billeog clóite ag Bwrdd yr Iaith Gymraeg ar deachleachtas comharthaíochta ar fáil [anseo](#)

Beannaithe Glórphoist Samplaí

San Oifig

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Tá mé sa san oifig faoi láthair ach níl mé ag mo dheasc.

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

As Láthair

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Níl mé sa san oifig faoi láthair.

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

Ar Saoire

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Níl mé sa san oifig faoi láthair, tá mé ar saoire go dtí (dáta).

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

In the Office

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I am in the office, however I am currently away from my desk

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Short Absence

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I'm not in the office right now.

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Short Absence

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I'm not in the office now, I am on leave until (date).

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Aistriúchán

Fiontraí Óg na Bliana de chuid GRADAIM

Bronnfar dhá ghradam ar leith le linn searmanas bronnta 2022 ar bheirt duine óg a léiríonn bua don fhiontraíocht le Gaeilge. Is sa dá rannóg seo a bhronnfar na gradaim:

Fiontraí Óg na Bliana, Rannóg 1

Aois 12 - 18 (aois scoile le linn na scoilbhliana 21/22)

Fiontraí Óg na Bliana, Rannóg 2

Aois 18 - 21 (duine atá thar aois na scoile ach faoi 22 bliain d'aois i Meitheamh 2022)

Ar mholadh ón choiste pobail áitiúil nó ón scoil, déanfaidh moltóirí na scéime iarratas a mheas don Ghradam seo.

Chun duine óg a ainmniú don ghradam, is cóir tuairisc a chur ar fáil do Ghlór na nGael faoi Mhí Mheitheamh 2022 a shonraíonn go soiléir mar a léiríonn an duine ainmnithe na tréithe seo a leanas:

1. Bua don fhiontraíocht
2. Cumas samhlaíoch ina c(h)ur chuige
3. Íomhá dhearfach i leith na Gaeilge a chur chun tosaigh
4. Seirbhís le Gaeilge don chustaiméir nó don chliant

Tar éis sin, cuirfidh moltóirí na scéime aithne níos fearr ar na fiontraithe a shaothraíonn áit ar an ghearrliosta trí agallamh gairid.

Bronnfar trófaí, iPad agus 3 ticéad le haghaidh searmanas bronnta 2022 ar an dá bhuaiteoir, chomh maith leis an teideal 'Fiontraí Óg na Bliana de chuid GRADAIM'.

Déantar teagmháil linn ag gno@glornangael.ie le haghaidh tuilleadh eolais agus chun ainmniúchán a dhéanamh.

Fiontraí Óg na Bliana

GRADAIM
GNÓ NA HÉIREANN

www.gradaim.ie

*Suíomh idirlín iomlán
ag teacht go luath!*

2021/2022

An Ghaeilge a chur chun tosaigh sa ghnó

Did you know...

39.8%

More than 1.7 million people, or 39.8% of the population in the south, say they can speak Irish according to the 2016 census figures

76%

76% of the population in the north are in favour, or strongly in favour, of buying a product in the future that uses Irish, according to Amárach Research 2014

Foreword

GRADAIM Gnó na hÉireann was established to create awareness regarding the value of bilingualism for business in marketing, signage and in written and oral communication.

GRADAIM is a roadmap for those companies interested in taking a bilingual approach with their clients, either on a regular or occasional basis. No matter what level of bilingualism you want to achieve, you will be able to get help from your local Irish language committee or from Glór na nGael.

Society has become accustomed to multilingualism in recent years and somewhere within that multicultural landscape we are searching for a glimpse of our own language, Irish. Research carried out by 'Amárach Research' in conjunction with Glór na nGael confirms this.

For example, here is an insight into public attitudes when Amárach Research asked the following question: -

“I would like to see more Irish language signage in shops”

The results were as follows;

- **Republic of Ireland 76% (In favour or neutral)**
- **In the North 53% (In favour or neutral)**
- **85% Gaeltacht Areas (Strongly in favour)**

I would like to thank the following organisations for their input into the development of a strategy for the Irish language in business and in the development of this scheme: Foras na Gaeilge, Údarás na Gaeltachta, Gnó Mhaigh Eo, Comhairle Cathrach Bhéal Feirste, Gaillimh le Gaeilge, Gael Taca, Comhairle Contae Chiarraí, Dún Garbhán le Gaeilge, Lónra Leitir Ceanainn, An Clár as Gaeilge agus Muintir Chrónáin.

I wish all of the companies involved every success with their efforts through this scheme. I look forward to seeing plenty of GRADAIM awards mounted outside of shops, offices, etc. throughout Ireland in the years ahead.

Ceannasaí, Glór na nGael

What is GRADAIM?

GRADAIM is a recognition scheme for companies that use the Irish language as part of their business, or provide services through Irish to their customers.

GRADAIM is a scheme for all types of business:

- Retailers
- Wholesalers
- State commercial businesses, and
- Charities

2. Branding and Marketing

Business names and product names, Irish in advertising, on stationery, on social media and websites.

1. Signage

Signage outside and within the business, permanent or temporary, signage giving information and signage for goods for sale, for services and directional/ instructional signage.

3. Irish Language Service for Customers & Clients

Recognised staff with Irish, telephone services, support in place for staff to improve their Irish.

The Awards Process

Awards of three grades (Gold, Silver and Bronze) will be presented to participating businesses as they implement the recommended actions and tasks.

Registration is free and Irish language community groups throughout the country have enrolled with Glór na nGael to assist in implementing GRADAIM in their area. Contact your local group to register or contact gno@glornangael.ie

The Award is a plaque presented by Glór na nGael, to be mounted outside the business premises or in a visible place within the premises. The plaque will indicate the award level, (bronze, silver or gold), the year and the awards category.

Status awarded to any business will be valid for 3 years and after that time the business will need to reapply for adjudication to maintain their award. Businesses can also improve on their award by completing further tasks and applying for adjudication at a higher level.

Bronze Award

35%
of tasks completed

Silver Award

55%
of tasks completed

Gold Award

over
80%
of tasks completed

Businesses can register to take part in one, two or all three categories and awards will be presented (bronze, silver, gold) as appropriate within those categories.

The Adjudication Process

Bronze

To apply for a bronze award, businesses will complete a self-assessment form noting the tasks they have completed. Upon completing 35% of tasks, the local Irish language community group registered with Glór na nGael will mark and approve the application. If successful, the bronze award will be presented at the annual awards ceremony.

Silver

To apply for a silver award, businesses will complete a self-assessment form noting the tasks they have completed. The local Irish language community group registered with Glór na nGael will mark the application and if 55% of the task list has been completed the group will forward a nomination to Glór na nGael for a panel of independent adjudicators to visit the business. If successful, the silver awards will be presented at the annual awards ceremony.

Gold

To apply for a gold award, businesses will complete a self-assessment form noting the tasks they have completed. The local Irish language community group registered with Glór na nGael will mark the application and if 80% of the task list has been completed the group will forward a nomination to Glór na nGael for a panel of independent adjudicators to visit the business. If successful, the gold awards will be presented at the annual awards ceremony.

Contact Us

We hope that this brochure will prove to be a useful resource for businesses wishing to provide further services through Irish. It contains plenty of useful information that should help you and your business on this language journey. You will find links to resources on best practice in bilingual signage and labelling, information on translation and more.

If you have any questions or queries regarding GRADAIM or you require further assistance with your language journey, contact us:

Glór na nGael
Ráth Chairn
Baile Átha Buí
Co. na Mí

+353 46 943 0974

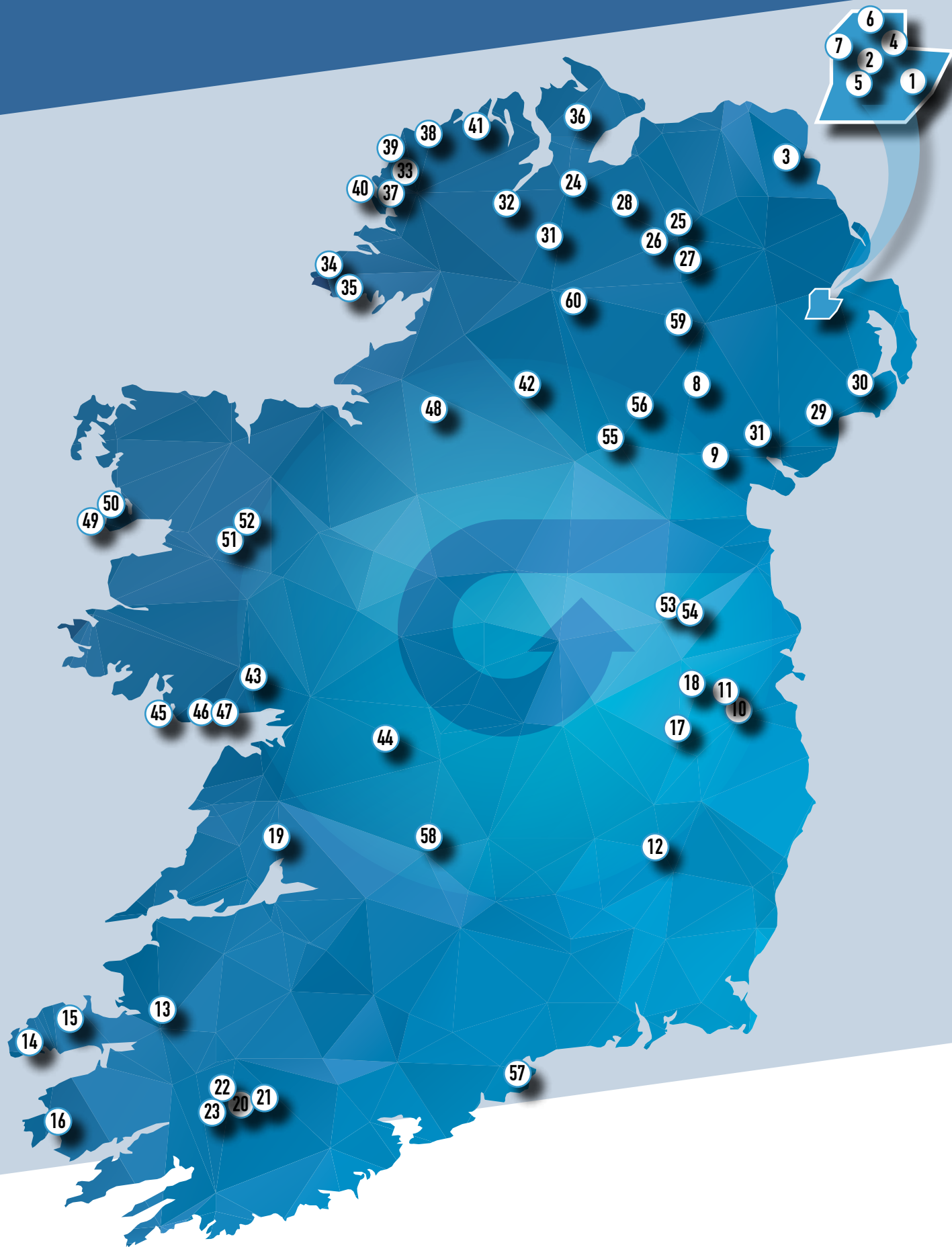
gno@glornangael.ie

www.gradaim.ie

Community Groups Involved

	County	Community Group	Contact	Email
1.	Aontroim	An Droichead	Pól Deeds	pol@androichead.com
2.	Aontroim	Cultúrlann Mac Adam Ó Fiaich	Gráinne Ní Ghilín	grainne@culturlann.ie
3.	Aontroim	Gaeil na nGlinntí	Máirtín Mac Ailín	dubhdoite@gmail.com
4.	Aontroim	Cumann Cultúrtha Mhic Reachtain	Ferdia Mac Carsún & Dathí Mac Uait	eolas@mhicreachtain.com
5.	Aontroim	Ionad Uíbh Eachach	Sinéad McConnell & Brian Mac An tSionnaigh	bainisteoir@ionadue.org cultur@ionadue.org
6.	Aontroim	Croí Éanna	Joanne Kinnear	eolas@croieanna.com
7.	Aontroim	Glór na Móna	Gearóidín Nic Cathmhaoil	oifig@glornamona.com
8.	Ard Mhacha	Cairde Teo.	Tiarnán Mac Gabhann	eolas@cairdeteo.com
9.	Ard Mhacha	Gaelphobal Ard Mhacha Theas	Barra Ó Muirí	barraomuiri@gmail.com
10.	Baile Átha Cliath	Gaelphobal Thamhlachta & an caifé 'Aon Scéal?'	Pól Ó Meadhra	pobalnagaeilge@gmail.com
11.	Baile Átha Cliath	Muintir Chrónáin	Brian Ó Gaibhín	brian@araschronain.ie
12.	Ceatharlach	Glór Cheatharlach	Emma Uí Bhroin & Bríde de Róiste	emma@glorcheatharlach.ie bridederoiste@gmail.com
13.	Ciarraí	Trá Lí le Gaeilge	Aoife Ní Chonchúir	anic@kerryetb.ie
14.	Ciarraí	Comharchumann Forbartha Chorca Dhuibhne	John Prendergast	j.prendergast@cfcd.ie
15.	Ciarraí	Coiste Glór na nGael Chlochán Bhreanainn	Máire Áine Uí Mhurchú	maireainem@yahoo.ie
16.	Ciarraí	Comhchoiste Ghaeltacht Uíbh Ráthaigh	Áine Uí Bheoláin	aine@comhchoiste.ie
17.	Cill Dara	Cill Dara le Gaeilge	Daithí de Faoite	eolas@cilldaralegaeilge.ie
18.	Cill Dara	Gaeilge Nuada	Póla Ní Chinnsealaigh	gaeilgenuada1@gmail.com
19.	Clár	An Clár As Gaeilge	Marc Mac an Adhastair	anclarasgaeilge@gmail.com
20.	Corcaigh	Comharchumann Forbartha Mhúscraí	Caroline Nolan	eolas@cfmteo.com
21.	Corcaigh	Oifigeach Pleanála Teanga Muscraí	Liadh Ní Riada	opt@muscraí.org

	County	Community Group	Contact	Email
22.	Corcaigh	Comhaltas Chosanta Chúil Aodha	Concubhar Ó Liatháin	concubhar.oliathain@gmail.com
23.	Corcaigh	Coiste Forbartha Béal Átha an Ghaorthaidh	Tadhg Ó Duinnín	bealathaabu@gmail.com
24.	Doire	Cultúrlann Uí Chanáin	Pádraig Mac Congáil	eolas@culturlann.org
25.	Doire	Coiste Forbartha Charn Tóchair	Leonne Ní Loingsigh	leonne.niloinsigh@ancarn.org
26.	Doire	Glór na Speiríní	Conchur Ó Muirí	conchurglor@gmail.com
27.	Doire	Glór Mhachaire Fíolta	Siobhán Clarke	siobhan2211@yahoo.co.uk
28.	Doire	Glór Dhún Geimhin	Caitlín Ní Cheallaigh	nicheallaighcait@gmail.com
29.	Dún (An)	Glór Uachtar Tíre	Emer O'Hagan	gloruachtartire@hotmail.co.uk
30.	Dún (An)	Cumann Gaelach Leath Chathail	Caitlín Ní Chearúlláin	eolas@leathchathail.ie
31.	Dún (An)	Gaeláras Mhic Ardghail	Séamas Mac Dhaibhéid	gaelarasmhicardghail@gmail.com
32.	Dún na nGall	Líonra Leitir Ceanainn	Bairbre Uí Chathail	bairbre.cpt@lionralc.ie
33.	Dún na nGall	Áislann Rann na Feirste	Eimear Nic Gairbheith	aislannnaf@gmail.com
34.	Dún na nGall	Lár Chomhairle Paróiste Ghleann Cholm Cille	Donna Ní Ghallchobhair	oifiglcpg@gmail.com
35.	Dún na nGall	Béal an Phobail (LPT Chill Chartha, Ard a Rátha, Gleann Cholm Cille)	Aisling Ní Churraighín	bealanphobail@gmail.com
36.	Dún na nGall	Glór Inis Eoghain	Stiofán Ó Dochartaigh	gloriniseoghain@gmail.com
37.	Dún na nGall	Pleanáil Teanga na Rosann	Mary O'Brein	maryoptnarosann@gmail.com
38.	Dún na nGall	MPT Iarthuaisceart Dhún na nGall	Dónall Ó Cnáimhsí	donocn@gmail.com
39.	Dún na nGall	Coiste Forbartha Dhobhair Teo - Ionad Naomh Pádraig	Máire Uí Chomhaill	ionadnp@gmail.com
40.	Dún na nGall	Coiste Stiúrtha Pleanála Teanga Árainn Mhór	Fiona Ní Ghloinn	ptarainnmhor@gmail.com
41.	Dún na nGall	LPT Thuaisceart Dhún na nGall	Oisín Mac Eo	oisinmaceo@hotmail.com

	County	Community Group	Contact	Email
42.	Fear Manach	Tús Nua	Paud Ó Maolagáin	tusnua.fearmanach@hotmail.com
43.	Gaillimh	Gaeilge Mhaigh Cuilinn	Andrea Tighe	gaeilgemhaighcuilinn@gmail.com
44.	Gaillimh	Glór Locha Riach	Alí Mac Aindreasa	eolas@bailelochriach.ie
45.	Gaillimh	Comharchumann Mhic Dara	Seán Ó Domhnaill	seancccr@gmail.com
46.	Gaillimh	Fóram Chois Fharraige um Pleanáil Teanga	Katie Ní Loingsigh & Aoife Ní Chonghaile	optchoisfharraige@gmail.com
47.	Gaillimh	Cumann Forbartha Chois Fharraige	Donncha Ó hÉalaithe	cumannforbartha@gmail.com
48.	Liatroim	Glór Gleannta Liatroma	Rossa Ó Snodaigh	glórmangleannta@gmail.com
49.	Maigh Eo	Comhlacht Forbartha Áitiúil Acla	Máire Mhic Lochlainn	maire@acaill.com
50.	Maigh Eo	Muintir a' Chorrain Teo	Majella Uí Ghallachobhair	muintirachorrain@gmail.com
51.	Maigh Eo	Gnó Mhaigh Eo	Niamh de Búrca	niamh@gnomhaigheo.ie
52.	Maigh Eo	Togra Mhaigh Eo de Chonradh na Gaeilge	Brídín Ní Cheallaigh	eolas@conradhmhaigheo.ie
53.	Mí (na)	Comharchumann Ráth Chairn	Brídóg Ní Chonaire	bainisteoirccrc@gmail.com
54.	Mí (na)	Coiste Pleanála Teanga Ghaeltacht na Mí	Hannah Ní Bhaoill	gaeltachtnami@gmail.com
55.	Muineachán	Lios Darach le Gaeilge	Brian Mac Uaid	liosdarach@gmail.com
56.	Muineachán	Muineachán le Gaeilge	Nollaig Mag Giolla Thuile	nollaig@mlg.ie
57.	Port Láirge	Comhlucht Forbartha na nDéise	Conor Mc Guinness	cfdeise@gmail.com
58.	Tiobraid Árann	Conradh na Gaeilge an tAonach	Kirsty Uí Riain	cnagantaonach@gmail.com
59.	Tír Eoghain	Cairde Uí Néill	Damian Ó Néill	cairdeuineill@hotmail.com
60.	Tír Eoghain	Pobal ar a'n Iúl	Ciarán Mag Uidhir	oifigeach@pobalaraniul.com
61.	Tír Eoghain	Gaelphobal an tSratha Báin	Seán Mór Ó Daimhin	sean_mor@outlook.ie

1. Signage

Signage – Criteria & Scores

Full Marks = 200

General Questions

50

1. Is the signage in Irish only or bilingual? 10
2. Is the font size in Irish the same as in English? 10
3. Is the font and style the same in both languages? 10
4. Is the Irish text correct? 10
5. How has the business ensured that the Irish is correct? 10

External signage on shop fronts, vehicles etc.

50

6. What percentage of the signage is in Irish compared to English?
25%; 50%; 75%; 100% (7.5, 15, 22.5, 30) 30
7. Does the sign contain more than just the name of the business? 10
8. Is seasonal signage used to compliment the permanent signage? 10

Inside the Premises

50

9. What percentage of the signage is in Irish compared to English?
25%; 50%; 75%; 100% (7.5, 15, 22.5, 30) 30
10. Is the sign created specifically for the business? eg. Are there specific signs for different products/services? 10
11. Are the packaged signs produced by Foras na Gaeilge (or other groups) in use? Eg. Are there 'standardised' signs in use throughout the premises? 10

Design and Creativity

50

12. Are the signs creative and attractive? For example, do the signs employ proverbs or word play? 30
13. Are the signs of a high standard/professionally produced? 20
14. Are the signs appropriate to the setting? 20

2. Branding & Marketing

Branding & Marketing – Criteria & Scores

Full Marks = 200

Name/Brand

60

1. Is the brand name/product name/services name through Irish/bilingual? 10
2. Is the Irish language font size the same in Irish as in English? 10
3. Is the font and style the same in both languages? 10
4. Is the Irish text correct? 10
5. How does the business ensure that the Irish text is correct? 10
6. Is the branding in Irish creative, well designed and attractive? For example are proverbs or other word play in use? 10

Business Material

140

(Examples of the types of business materials which business might use for marketing)

7. Does the business use business cards?
8. Does the business use Irish language/bilingual stationery?
9. Does the business have a social media presence in Irish or bilingually?
10. Does the business have an Irish language/bilingual website?
11. Does the business use Irish language/bilingual advertising ?
12. Does the business produce Irish language/bilingual brochures?
13. Does the business use branded work clothing using Irish or bilingual branding?
14. Does the business use advertising on radio/television/social media/print media through Irish or bilingually?
15. Any other relevant examples.

3. Customer and Client Services in Spoken Irish

Customer and Client Services in Spoken Irish – Criteria & Scores

Full Marks = 200

Staff recognised as Irish speakers 160

1. How many staff members are available to provide customer/client services through Irish? 25% (15) 50% (30) 75% (45) 100% (60)	60
2. In the event that no staff member is fluent, does the business use Irish language phrases such as slán leat, fáilte romhat, go raibh maith agat... ?	10
3. Do the staff speak 'Irish first' with customers and clients?	20
4. Is there a telephone service through Irish for customers?	20
5. Can customers/clients communicate through Irish with the business?	20
6. How does the customer recognise that these services through Irish are available?	
a. Does the business have 'Irish spoken here' signs?	15
b. Do staff members with Irish wear any mark or badge identifying themselves to customers?	15

Promoting Irish Language Services 40

7. Does the business employ any tactics to encourage staff to use/learn Irish?	
a. In-service classes	20
b. Support with fees for classes	20

Sections 1 & 2 Signage Branding & Marketing

www.freagra.net

Freagra is a free translation service helpline for a quick response to queries on all aspects of the Irish language. Phone, texts or email to: 087 7935913 | freagra@ling.ie

Translators

Foras na Gaeilge has an accreditation seal for translators. This is a professional qualification for translators which acts as an assurance of the quality of the translator's work. There is a list [here](#)

Scéim Tacaíochta Gnó (Business Support Scheme, Foras na Gaeilge)

This 50:50 match funding is available to commercial enterprises only (or any enterprise that does not fall under the terms of the Official Languages Act, 2003). The maximum available under this scheme is €3,000/£2,700, depending on the proposed project. More info [here](#)

Business Resources from Foras na Gaeilge

Foras na Gaeilge have business resources available for free [here](#)

Best Practice Guides – Signage and Packaging

Foras na Gaeilge have two guides for best practice on bilingual design for business. They are available online here: [Signage](#) and [Packaging](#).

Best Practice Guide – Signage

The Welsh Language Board has a guide on the best practice for bilingual signs [here](#)

Section 3 Customer and Client Services in Spoken Irish

Foras na Gaeilge Badges

Foras na Gaeilge have badges available for free, 'Tá Gaeilge Agam' and 'Tá Cúpla Focal Agam': [Available here](#)

An Fáinne

The Fáinne is worn to show that you would like to use Irish and to indicate your level of competency.
Gold Fáinne - To indicate fluency
Fáinne Airgid - don duine le cumas bunúsach sa Ghaeilge
Cúpla Focal - don duine le cúpla focal

Scéim Tacaíochta Gnó (Business Support Scheme, Foras na Gaeilge)

This 50:50 match funding is available to commercial enterprises only (or any enterprise that does not fall under the terms of the Official Languages Act, 2003). The maximum available under this scheme is €3,000/£2,700, depending on the proposed project. More info [here](#)

Dictionaries and Terminology

Dictionaries

Teanglann.ie

This site provides on-line, searchable versions of two dictionaries, English-Irish Dictionary (de Bhaldraithe, 1959) and Foclóir Gaeilge-Béarla (Ó Dónaill, 1977), both of which have been the predominant references for many years.

Pronunciation database

the Pronunciation database at teanglann.ie allows the user to listen to words in the major dialects, namely Connacht, Ulster and Munster.

Foclóir.ie

The new English-Irish dictionary

PotaFocal

An independent Irish-English dictionary.

Specialist Dictionaries

Lámhleabhar Miondíola

A simple guide to the use of the Irish language in the retail industry.

Lámhleabhar Bia & Dí

A simple guide to the use of the Irish language in the Food & Beverage industry.

Glossaries

Tearma.ie

Online database of newly recognised terminology.

Name Your Place Booklet

A simple guide to placenames and advice and direction on naming estates or developments in Irish.

Frásleabhar Raghmallach

The Ranelagh Irish language phrase book contains many phrases that business may find useful.

Reception and Signage

Useful phrases and terminology for correspondence, conversation, business through Irish.

Gaelchultúr

Gailimh le Gaeilge

Hints and Tips

Translation

www.freagra.net

Freagra is a free translation service helpline for a quick response to queries on all aspects of the Irish language. Phone, texts or email to: 087 7935913 | freagra@ling.ie

Translators

Foras na Gaeilge has an accreditation seal for translators. This is a professional qualification for translators which acts as an assurance of the quality of the translator's work. There is a list [here](#)

Videos

Glór na nGael Videos

Glór na nGael have a series of videos on business and the Irish language - available here:

Físeán 1 Físeán 2

Foras na Gaeilge Videos

Foras na Gaeilge have a series of videos on Irish in Business - available here:

Físeáin Fhoras na Gaeilge

Údarás na Gaeltachta Videos

Údarás na Gaeltachta have a series of videos on Irish in Business - available here:

Físeáin Údarás na Gaeltachta

Best Practice

Conradh na Gaeilge Business Directory

Conradh na Gaeilge have an Irish language business directory, they highlight a different business every week. You can register [here](#)

Céimeanna Ginearálta Gnó ó

Gaillimh le Gaeilge

Gaillimh le Gaeilge have put together these general steps to guide companies in going bilingual

Gnó le Gaeilge Dearadh

Best Practice Guide – Signage

The Welsh Language Board has a guide on the best practice for bilingual signs [here](#)

Voicemail Greetings Examples

San Oifig

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Tá mé sa san oifig faoi láthair ach níl mé ag mo dheasc.

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

As Láthair

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Níl mé sa san oifig faoi láthair.

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

Ar Saoire

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Níl mé sa san oifig faoi láthair, tá mé ar saoire go dtí (dáta).

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

In the Office

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I am in the office, however I am currently away from my desk

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Short Absence

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I'm not in the office right now.

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Short Absence

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I'm not in the office now, I am on leave until (date).

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Translation

The GRADAIM Young Entrepreneur of the Year

Two special awards will be presented during the 2022 awards ceremony to two young people who demonstrate a talent for entrepreneurship through Irish. These awards will be presented in the following two categories:

Young Entrepreneur of the Year, Category 1

Ages 12 - 18 (school age during the 21/22 school year)

Young Entrepreneur of the Year, Category 2

Ages 18 - 21 (past school age but under 22 in June 2022)

The adjudicators will consider applications for this award upon receipt of a recommendation from the local community committee or the school.

To nominate a young person for the award, a report should be submitted to Glór na nGael no later than June 2022 which clearly states how the nominee demonstrates the following characteristics:

1. A flare for entrepreneurship
2. Imagination in his/her approach to entrepreneurship
3. Promoting a positive image of the Irish language
4. Dedication to providing service through Irish to the customer or client

Next, the adjudicators will get to know the shortlisted entrepreneurs at a brief interview.

The winner in each category will be presented with a trophy, iPad and 3 tickets for the 2022 awards ceremony, as well as the title of 'GRADAIM Young Entrepreneur of the Year'.

Contact us at gno@glornangael.ie for more information and to make a nomination.

Young Entrepreneur of the Year

GRADAIM
GNÓ NA hÉIREANN

www.gradaim.ie

